

PAROCHIE VAN DE H. MARTINUS te Groningen

(Oud-Katholieke parochie voor
Groningen, Friesland, Drenthe en de Noordoostpolder)

Parochiebrief 2-11-2024 No. 118

Inhoud:

1. Van de pastoor
2. Komt, zingen wij tesaam met alle heiligen – overweging bij Allerheiligen.
3. Collecte voor de Unie van Utrecht
4. Op de stoel van de Schepper? - uitnodiging lezing 6 november over knippen plakken in dna
5. Diocesane livestreamvieringen
6. Hoe wij vieren
7. Thuiscollecte
8. Veilige kerk
9. Agenda vieringen
10. Contact

Eerstkomende viering

- Zondag 3 november 11.00 uur – viering van het hoogfeest van Allerheiligen met gedachtenis van de overledenen

1. Van de pastoor

Allerheiligen en gedachtenis van de overledenen

Op zondag 3 november vieren we in onze parochie het hoogfeest van Allerheiligen, waarover hieronder een meditatie aan de hand van een gravure in de vensterbank van mijn studeerkamer en een lied van de dichter Muus Jacobse (Klaas Heeroma), die in het jaar waarin ik geboren werd hoogleraar in de Nedersaksische taal- en letterkunde aan de universiteit van Groningen werd. In deze dienst houden we in het midden van de kerkgemeenschap ook gedachtenis van onze overledenen door het noemen van hun namen voor Gods aangezicht en

het branden van een kaarsje. Ook zullen we gedachteniskruisjes voor de in het afgelopen jaar overledenen uit onze parochiegemeenschap op de tafel bij het Mariabeeld neerleggen.

Sint Maartsoptocht in de buurt begint in de kerk

Op maandag 11 november is de dag dat de kinderen uit de buurt weer welkom zijn in de kerk om vandaaruit met hun lampionnen de wijk in te trekken. Eerst drinken we samen met hun ouders en begeleiders chocolademelk, vertel ik het verhaal van St. Martinus en de bedelaar en zingen we een paar Sint Maartensliedjes. We doen dit zoals ieder samen met de bewonersorganisatie Zeeheldenbuurt.

Om vast te noteren: Adventsmaaltijd en vesper

Op de gemeentevergadering hebben we afgesproken dat we op 15 december, de derde zondag van de Advent, 's middags als parochie een Adventsmaaltijd zullen houden. Na enig wikken en wegen kwamen we tot de conclusie dat we die ochtend geen eucharistieviering zullen houden, maar dat we de maaltijd zullen combineren met een vesper. Nadere mededelingen volgen.

Uit de parochie

Ineke van Buuren zal in de komende week een operatie aan haar rug ondergaan. Met haar hopen en bidden we dat daarmee een einde aan haar hevige rugpijnen zullen komen.

Al een paar weken is *Renée Lokman* geveld door een hevige hernia, waardoor ze tot niet veel in staat is. We hopen met haar op een spoedig herstel.

Frits Tromp brak enkele weken geleden bij een val op de trap in zijn huis een arm. Na enkele dagen in het ziekenhuis mocht hij weer naar huis terugkeren. Het gaat nu al wel weer zo goed met hem, dat hij en zijn vrouw Alike afgelopen week naar een concert van hun geliefde zanger Bob Dylan in Antwerpen konden. Een voorspoedig verder herstel gewenst.

Herma Lof viel enkele weken geleden ook ongelukkig waarbij zij een heup brak. Zij is nu herstellende en hoopt spoedig weer naar de diensten te kunnen komen.

Een hartelijke groet voor u allen,
Wietse van der Velde, pastoor

2. Komt, zingen wij tesaam met alle heiligen

1. De heiligen, ons voorgedaan,
hebben hier niets verworven,
maar zijn aan 't einde van hun baan
als vreemdeling gestorven.
Maar zij geloofden dat Gods hand
die hen tot daar geleid had
in 't beter, hemels vaderland
een stad voor hen bereid had.
Geprezen zij zijn naam!
Hij deed hen veilig gaan!
Komt, zingen wij tesaam
met alle heiligen!

2 Zij trokken uit als Abraham,
door God de Heer geroepen
zonder te weten waar hij kwam,
om 't land van God te zoeken.
Zij zijn gestorven in zijn naam
en hebben niets geweten
dan dat Hij had gezegd: Ik schaam
mij niet uw God te heten.
Geprezen zij zijn naam!
Hij deed hen veilig gaan!
Komt, zingen wij tesaam
met alle heiligen!

3 Die van de aarde vrijgekocht
nu rusten van hun werken,
zij spreken en getuigen nog
om ons geloof te sterken,
dat wij omgeven door de wolk
de weg ten einde lopen,
een met het heilig trekkend volk
in liefde en in hope.

Geprezen zij zijn naam!

Hij doet ons veilig gaan!

Komt, zingen wij tesaam

met alle heiligen!

In de vensterbank van mijn studeerkamer staat een 17^e eeuwse gravure van de etser Theodoor Galle naar een ontwerp van Peter Paul Rubens. Deze gravure werd vanaf 1614 in soms iets gewijzigde vorm in de 17^e eeuw in missalen en brevieren opgenomen.

Gedurende de week van Allerheiligen ligt op een lezenaar in mijn studeerkamer het misformulier van Allerheiligen uit een missaal van 1653 met dezelfde afbeelding opengeslagen. Een voor 21^e eeuwse ogen misschien wat naïeve poging om de tweede lezing van Allerheiligen uit Openbaringen 7 over de hemels glorie voor te stellen, maar het helpt mij toch wel om de gemeenschap van de heiligen en het visioen van de overwinning van het leven op de dood, van het goede op het kwade en de eindvoltooiing bij God – “uw koninkrijk kome” - voor te stellen. De gravure in het missaal, dat in enkele details afwijkt, is mooier, maar omdat ik op internet een afbeelding van de “vensterbankgravure” vond, heb ik die hierbij opgenomen.

De heiligen

Wie en wat zien we op dez gravure? De rugfiguur met het rooster is Laurentius (+258) en degene die zijn hand op zijn schouder legt is Stefanus, de belangrijkste van de eerste zeven diakens uit de Handelingen van de apostelen. Stefanus en Laurentius waren beiden diakenen en martelaren.

Links zit Sebastiaan met zijn pijlen, die eind derde eeuw met pijlen werd doodgeschoten en naast hem Georgius in harnas met vaandel, beter bekend als Sint Joris, die de draak – het symbool van het kwaad versloeg – en die waarschijnlijk begin vierde eeuw de marteldood stierf. De figuren rechts zijn moeilijk te identificeren omdat ze blootshoofds zijn afgebeeld, maar op het paneel van Rubens herkennen we drie van de vier als de westerse kerkvaders. De meest rechtse is Gregorius de Grote, bisschop van Rome (+604), herkenbaar aan de pauselijke tiara die voor hem ligt, de tweede en derde moeten Augustinus (+ 430) en Ambrosius (+ 397) zijn en de vierde in een monniksgewaad Hieronymus (+ 420).

Op de wolkenrij links zit op de rand Johannes de Doper, de voorloper van de Heer, met naast hem de apostelen Petrus en Paulus, met hun symbolen sleutel en zwaard.

Van de vrouwelijke heiligen rechts is alleen Catharina van Alexandrië (+ ca. 307) geheel rechts te identificeren met haar gebroken rad, waarop ze volgens de overlevering werd gemarteld. Tussen de twee groepen gezeten op wolken zien we een groep engelen en daaronder dan weer anonieme heiligen met de palmtak van de overwinning in hun handen.

Boven de rij apostelen zien wij heel duidelijk Maria, de Moeder van de Heer. Alle engelen en heiligen zien naar boven, waar God de Vader en Jezus Christus met boven hen zwevend de duif van de heilige Geest (een afbeelding van de H. Drieëenheid) zetelen.

Op de gravure staan de heiligen voor al te kijken naar de glorie van God, maar in Openbaringen 7 zijn ze niet aan het “schouwen”, maar zijn ze aan het werk. “En zij riepen met luider stem en zeiden: “De zaligheid aan onze God, die op de troon zit en het aan het Lam!”.

Ik denk dat dat dat met luide stem zeggen, alleen maar zingen kan betekenen. Dat lofbrengen aan God, dat zingen doen wij op Allerheiligen ook: de prelatie van het eucharistisch gebed laat ons al delen in de vreugde van alle heiligen rondom Gods troon, die Hem met de engelen prijzen met een lofzang die geen einde neemt (*Heilig, heilig, heilig!*).

De lof van God zingen: een hemels en een aards werk

In de kerk kunnen we de lof van God slechts zingen samen met alle heiligen. De gemeente van Christus omvat niet alleen de gelovigen, die nu leven, waar ook ter wereld, maar ook de gelovigen, die vóór ons geleefd hebben, en de gelovigen, die er na ons zullen zijn, in de toekomst. Zo is de gemeente de gemeenschap der heiligen, de gemeenschap van de gelovigen van alle tijden en plaatsen. Eén mens alleen, één generatie alleen is niet in staat te vatten, hoe groot de breedte en lengte, de hoogte en diepte is van de liefde van God. Alleen samen met alle heiligen zijn wij in staat Gods lof te zingen.

De heiligen – dat zijn de oud- en nieuwtestamentische gelovigen: Abraham en Sara, Mozes en Mirjam, David en Jesaja; Johannes de Doper, Maria, Petrus en Paulus, Maria Magdalena. Maar ook anderen: Augustinus en Martinus, Benedictus en Gertrudis, Willibrord en Ludger, Franciscus van Assisi en Thomas van Kempen, Maarten Luther en Theresia van Avila, de nonnen van Port Royal en Blaise Pascal, de gebroeders Wesley en noem ze maar op de vrouwen en mannen die met woord en daad van hun geloof in Jezus Christus getuigden, zoals bijv. op de foto hieronder de martelaren (dat betekent letterlijk getuigen) van de 20^e eeuw, die sinds 1998 de lege nissen boven de grote westdeur van Westminster Abbey in London vullen: een oecumenisch gezelschap uit alle werelddelen, waaronder ik midden vorige maand nog ben doorgelopen en probeerde te ontdekken wie wie was.

van links naar rechts: Maximiliaan Kolbe (+1941); Manche Masemola (+1928); Janani Luwum (+1977); Elisabeth Fjodorovna Romanov (+1918); Martin Luther King (+1968); Óscar Romero (+1980); (+1945); Esther John (+1960); Lucian Tapiedi (+1942). Wang Zhiming (+1973).

En naast deze groten in het Koninkrijk van God de vele onbekende vrouwen en mannen, die zoals de Bijbel het noemt “de verschijning van de Heer hebben liefgehad”, “de toegewijden en de stillen in den lande”. Hun aller getuigenis is als een veelstemmig koor, dat de veelkleurige wijsheid van God bezingt. Zij vormen de wolk van getuigen om ons heen. Met hen zijn wij verbonden. Slechts een dunne wand maakt scheiding tussen hen en ons. Zij zijn ons voorgegaan In Engeland kom je nog wel eens op vooral oorlogsmonumenten het grafschrift tegen: *not lost, but gone before*. Niet verloren geraakt, maar vóór uitgegaan. Zij zijn ons een paars stappen voor op de weg naar - zoals Muus Jacobse dichtte in het hierboven opgenomen lied over Hebreëën 11 dichtte – *'t beter, hemels vaderland*. Samen met alle heiligen, hun spoor following, zingen wij als Gods volk onderweg een lied voor hem die hun God is geweest en die ook onze God wil zijn, die zich er niet voor schaamt de God van mensen ter zijn, die onveranderlijk is in zijn liefde.

Wietse van der Velde, pastoor

3. Aanbeveling tweede collecte maand november: Unie van Utrecht

In 2016 werd in het Zweedse Uppsala de overeenkomst getekend waarmee de Oud-Katholieke Kerken van de Unie van Utrecht hun kerkelijke gemeenschap met de Kerk van Zweden vaststelden en bevestigden. In 2017 gebeurde datzelfde in Utrecht. Deze overeenkomst mag een mijlpaal worden genoemd in de geschiedenis van onze kerken. Niet alleen omdat de vorige overeenkomst met de Onafhankelijke Kerk van Filippijnen al weer uit 1965 dateerde, maar vooral ook omdat hiermee een opening wordt gemaakt naar oecumenische relaties met protestantse kerken. Zo dient de inzet van de Unie van Utrecht de zichtbare eenheid van de christelijke kerken. Voor dit belangrijke werk vraagt het Collegiaal Bestuur uw bijdrage in de tweede collecte van deze maand.

4. Knippen en plakken in DNA

6 november 2024

Remonstrantse kerk Groningen

Coehoornsingel 14

20.00 – 22.00 uur

Met behulp van moderne medische technieken, zoals Crispr-Cas kan men defecte deeltjes op een gen vervangen door gezonde deeltjes. Daardoor kunnen ernstige ziekten bij volgende generaties voorkomen worden. Maar deze techniek roept ook allerlei ethische vragen op. Is dit niet een techniek waarmee je betere mensen kunt maken? Zit je met zo'n techniek niet op de stoel van de Schepper?

Mw. Prof. Dr. Martina Cornel (Amsterdam UMC) zal in haar lezing uitleg geven over deze en andere technieken en met de aanwezigen in gesprek gaan over de ethische vragen die dit oproept. Zij is o.a. betrokken bij de landelijke dna-dialogen (www.dednadiologen.nl). Op deze website vindt u meer gedetailleerde informatie over dit onderwerp.

Professor dr. Martina Cornel

De bijeenkomst is vrij toegankelijk, maar een bijdrage in de onkosten wordt op prijs gesteld. Meer informatie bij de predikant van de Remonstrantse gemeente, ds. Berend Borger via b2.borger@planet.nl

5. Diocesane livestreamvieringen

Iedere zondag en op de belangrijkste feestdagen wordt voor het aartsbisdom Utrecht een livestreamuitzending om 10.00 uur vanuit de kathedrale kerk te Utrecht verzorgd. Op de landelijke website van de OKKN www.OKKN.nl kunt u de link aanklikken.

6. Hoe wij vieren

In juni 2022 zijn alle coronamaatregelen die het kerkelijk leven beperkten vervallen. In onze parochie hebben we over manier van vieren in onze parochie het volgende afgesproken:

1. Bij het uitwisselen van de vredegroet kan men elkaar met het geven van een hand, een hoofdknik of een lichte buiging “vrede” wensen.
2. De heilige communie wordt in een kring onder twee gedaanten uitgereikt. De hostie wordt door de priester uitgereikt. De kelk wordt door een assistent vastgehouden; men kan uit de kelk drinken of de hostie in de wijn dopen.

Wietse van der Velde, pastoor

7. De ‘thuiscollecte’

U kent allemaal dit zinnetje uit de afkondigingen: *“De collecte tijdens het offertorium is bestemd voor het mogelijk maken van onze vieringen”*... Onze vieringen zijn gelukkig hervat, maar nog niet iedereen durft het aan naar de kerk te komen of men is om andere redenen verhinderd de viering bij te wonen. En toch gaan de kosten gewoon door. Het Bisschoppelijk Bureau herinnerde ons, juist vanwege die doorgaande kosten, de inkomsten uit de thuiscollecten daarom niet te vergeten. Terecht natuurlijk. Verschillende parochies hebben verschillende oplossingen. Wij stellen voor om het simpel te houden. En dat is dat u gewoon af en toe een bedrag overmaakt op de bekende bankrekening van de kerk.

Rekeningnummer van de parochie is:

NL12INGB0003941884 t.n.v. Oud-Katholieke parochie v.d. H. Martinus te Groningen,
onder vermelding van ‘thuiscollecte’.

Dan weet de penningmeester Karin Bijlsma wat de bestemming is. (Bijkomend voordeel van overmaken is ook nog dat het daarmee aftrekbaar is van de belastingen).

8. Veilige kerk

De OKKN hanteert een actief beleid om een veilige kerk te waarborgen. Alle informatie hierover is te vinden op de website: <https://oudkatholiek.nl/organisatie/veilige-kerk/>

9. Agenda vieringen en overige activiteiten

Vieringen in Groningen, parochiekerk van de H. Martinus, Witte de Withstraat 2:
vieringen iedere 1^e, 3^e en 5^e zondag van de maand om 11.00 uur.

Voor de vieringen met *Kerst, de Goede Week en Pasen* en eventuele andere bijzondere vieringen: zie de agenda in de parochiebrieven voorafgaande aan die dagen.

Eerstkomende vieringen:

Zondag 3 november, 17 november en 1 december

Overige activiteiten

Zondag 15 december *Vespers en Adventsmaaltijd*

Vieringen Grace Church (van de Anglicaanse gemeenschap):

iedere 2^e en 4^e zondag van de maand om 10.30 uur in onze kerk.

10. Contact

Oud-Katholieke parochie van St. Martinus te Groningen

deservitor (waarnemend *pastoor*):

can. em. drs. Wietse van der Velde,

Jan R. Stuustraat F8,

9663 SE Nieuwe Pekela

tel. 0597 221080/06 481 99 493

mail: pastoor@groningen.okkn.nl

secretaris:

mevr. Renée Lokman

mail: secretaris@groningen.okkn.nl

penningmeester:

mevr. Karin Bijlsma

mail: penningmeester@groningen.okkn.nl

